

POSTANOWIENIE

Dnia 22 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z odwołania E. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Wałbrzychu
o jednorazowe odszkodowanie z tytułu choroby zawodowej po zmarłym,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w dniu 22 stycznia 2026 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Okręgowego
w Świdnicy z dnia 7 kwietnia 2025 r., sygn. akt VII Ua 6/24,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Świdnicy wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2025 r. oddalił apelację wnioskodawczynie E. P. od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 8 listopada 2023 r., oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Wałbrzychu z dnia 9 grudnia 2022 r., odmawiającej wnioskodawczynie wypłaty jednorazowego odszkodowania z tytułu zgonu jej męża w związku z chorobą zawodową stwierdzoną decyzją z dnia 23 kwietnia 2021 r. (pkt I) oraz nie obciążył wnioskodawczynie kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego w postępowaniu apelacyjnym (pkt II).

W ocenie Sądów obu instancji okoliczność, że u męża wnioskodawczynie stwierdzono dwie choroby zawodowe nie powoduje automatycznie ustalenia prawa do dwóch odszkodowań. Z poczynionych w sprawie ustaleń wynika, że tylko jedna

z nich - orzeczona decyzją z dnia 17 sierpnia 2021 r. - miała związek z jego śmiercią i z tego tytułu przyznano wnioskodawczyni jednorazowe odszkodowanie decyzją organu rentowego z dnia 29 listopada 2022 r. Według opinii biegłego onkologa nie istnieje natomiast bezpośredni ani pośredni związek przyczynowy między zgonem męża wnioskodawczyni a jego drugą chorobą zawodową, stwierdzoną decyzją z dnia 23 kwietnia 2021 r. Opinia ta jest kompleksowa, spójna, logiczna i jednoznacznie wskazała na brak związku przyczynowego między drugą chorobą zawodową a zgonem męża wnioskodawczyni. Zastrzeżenia wnioskodawczyni do tej opinii nie wskazywały na żadne istotne uchybienia, dlatego nie było przesłanek medycznych uzasadniających sporządzenie opinii uzupełniającej. Także w apelacji wnioskodawczyni nie przedstawiła merytorycznych powodów, dla których ocena związku przyczynowego wskazana w opinii powinna być inna. Podnosiła jedynie ogólną wątpliwość co do tego, czy druga choroba zawodowa mogła mieć wpływ na zgon jej męża. Sąd Okręgowy nie stwierdził też żadnych przesłanek nieważności, uzasadniających konieczność uchylenia wyroku Sądu pierwszej instancji i ponownego rozpoznania sprawy.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego wniosła wnioskodawczyni, zaskarżając wyrok ten w części, tj. w jego punkcie 1, domagając się jego uchylenia w zaskarżonej części, zniesienia postępowania przed Sądem Okręgowym w zakresie obejmującym posiedzenie niejawne w dniu 7 kwietnia 2025 r., a także przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach procesu w postępowaniu kasacyjnym.

Skarga kasacyjna została oparta na obu podstawach z art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., ponieważ skarżąca zarzuciła naruszenie następujących przepisów:

1) art. 379 pkt 5 k.p.c. przy uwzględnieniu art. 224 § 1 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., art. 374 k.p.c. i art. 375 k.p.c., a także art 46 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (dalej jako KPCZ), w postaci nieważności postępowania z uwagi na pozbawienie skarżącej możliwości obrony swoich praw, co polegało na rozpatrzeniu sprawy na posiedzeniu niejawnym w dniu 7 kwietnia 2025 r. zamiast na rozprawie, mimo że: a) nie działała ona przy udziale profesjonalnego pełnomocnika; b) kwestionowała opinię biegłej, a obowiązkiem Sądu Okręgowego, mając na

względnie przedmiot sprawy, było uznanie tych zarzutów jako implicite wniosku o przeprowadzenie rozprawy, a także wyznaczenie rozprawy oraz uzyskanie co najmniej opinii uzupełniającej; c) Sąd Rejonowy nie mógł wydać wyroku na posiedzeniu niejawnym w dniu 8 listopada 2023 r. z powołaniem się na art. 15 zzs¹ ustawy z dnia 20 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania wyroku (obecnie jednolity tekst: Dz.U. z 2025 r., poz. 764, dalej jako ustawa covidowa), gdyż przepis ten od dnia 28 września 2023 r. nie przewidywał zarządzenia przeprowadzenia posiedzenia niejawnego;

2) art. 378 § 1, art. 382 i art. 387 § 2¹ pkt 1 i 2 k.p.c., przez niewłaściwe zastosowanie przepisów prawa materialnego, a to art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (obecnie jednolity tekst: Dz.U. z 2025 r., poz. 1644, dalej jako ustawa wypadkowa), do niejednoznacznie ustalonego stanu faktycznego w istotnym zakresie tego, czy: a) z uwagi na stwierdzone choroby zawodowe męża skarżącej szkoda (jego śmierć) była następstwem splotu przyczyn równoważnych, obejmujących wszystkie zdarzenia pozostające w relacji przyczyna-skutek tak długo, aż hipotetyczne wyeliminowanie jednej z przyczyn doprowadzi do wniosku o niemożliwości nastąpienia danego skutku; b) choroba zawodowa w postaci nowotworu złośliwego (rak podstawo-komórkowy powieki dolnej oka lewego) spowodowała powikłania, a jeżeli tak, to: - czy miała ona wpływ na zaistnienie innej choroby zawodowej (nowotworu układu krwiotwórczego), - czy bez tych powikłań zgon by nie nastąpił;

3) art. 381 i art. 382 k.p.c., a także art. 232 zdanie drugie w związku z art. 391 § 1 k.p.c., art. 278 § 1 i 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 386 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., przez zaniechanie dopuszczenia z urzędu dowodu z opinii uzupełniającej, zwłaszcza że: a) żądanie ustnego wyjaśnienia opinii staje się obowiązkiem sądu m.in. gdy strona zgłasza zastrzeżenia do opinii pisemnej, co skarżąca uczyniła pismem z dnia 30 czerwca 2023 r., b) jeżeli strona zgłasza zastrzeżenia do pisemnej opinii biegłego i wnosi o jego wezwanie na rozprawę celem uzyskania ustnych wyjaśnień w zakresie zgłoszonych zastrzeżeń,

nieuwzględnienie tego wniosku stanowi uchybienie procesowe, mogące prowadzić do sprzeczności między zebrany materiałem a stanem rzeczywistym, przez co wpłynąć na wynik sprawy,

4) art. 378 § 1, art. 379 pkt 5 i art. 386 § 2 k.p.c. przy uwzględnieniu art. 148¹ § 1 i § 3, art. 224 § 1 i art. 316 § 1 k.p.c., a także art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 6 ust. 1 KPCZ, przez: a) zaniechanie wzięcia z urzędu pod uwagę nieważności postępowania w związku z wydaniem w pierwszej instancji wyroku na posiedzeniu niejawnym, mimo że w tym czasie art. 15 zzs¹ ustawy covidowej tego nie przewidywał, zwłaszcza jeżeli uwzględnić, że skarżąca nie działała przy udziale profesjonalnego pełnomocnika i kwestionowała opinię biegłej onkolog, a obowiązkiem Sądu Rejonowego było uznanie tych zarzutów jako implicite wniosku o przeprowadzenie rozprawy, wyznaczenie rozprawy i uzyskanie co najmniej opinii uzupełniającej; b) zaniechanie uchylenia wyroku Sądu Rejonowego, zniesienia postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania;

5) art. 13 ust. 1 ustawy wypadkowej, przez błędną wykładnię i pominięcie, że w przypadku spraw o przyznanie prawa do jednorazowego odszkodowania w zakresie prawa ubezpieczeń społecznych teoria adekwatnego związku przyczynowego nie ma zastosowania i uzasadnione jest przyjęcie teorii równowartości warunków (teorii warunku koniecznego sine qua non), według której w razie wielości przyczyn wywołujących szkodę należy wyróżnić przypadek, gdy każda z nich mogła szkodę wywołać albo będąc ogniwem łańcucha przyczyn, albo gdy zadziały one równocześnie; a gdy dochodzi do zbiegu przyczyn odpowiedzialność za skutek zachodzi w takim zakresie, w jakim szkoda jest niepodzielnym następstwem ich wszystkich, choć stopień efektywności działania konkretnej przyczyny był mniej lub bardziej znaczący; określenie „wskutek” zawarte w ustawie wypadkowej odnoszące się do związku przyczynowego należy rozumieć jako obiektywnie istniejące następstwo faktów i zależność tego rodzaju, że jeden poprzedza drugi i zdolny jest go wywołać nie jest zatem konieczne, aby choroba zawodowa była wyłączną przyczyną zgonu, wystarczy, że jest przyczyną istotną, co oznacza, że bez wywołanych nią powikłań zgon nie nastąpiłby, ponieważ pozostałe schorzenia nie wystarczyłyby do jego zaistnienia.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na nieważność postępowania wynikającą z art. 379 pkt 5 k.p.c., przez pozbawienie skarżącej możliwości obrony swoich praw, co miało polegać na rozpatrzeniu sprawy na posiedzeniu niejawnym w dniu 7 kwietnia 2025 r. zamiast na rozprawie, zwłaszcza jeżeli uwzględnić, że: a) skarżąca nie działała przy udziale pełnomocnika, b) kwestionowała opinię biegłej onkolog, a obowiązkiem Sądu Okręgowego, mając na względzie przedmiot sprawy, było uznanie tych zarzutów jako *implicite* wniosku o przeprowadzenie rozprawy, a także wyznaczenie rozprawy oraz uzyskanie co najmniej opinii uzupełniającej; c) Sąd Rejonowy nie mógł wydać wyroku na posiedzeniu niejawnym w dniu 8 listopada 2023 r. na podstawie art. 15zsz¹ ustawy covidowej, gdyż przepis ten od dnia 28 września 2023 r. nie przewidywał zarządzenia przeprowadzenia posiedzenia niejawnego.

Ponadto według skarżącej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w zakresie naruszenia: 1) art. 381 i art. 382 k.p.c., art. 232 zdanie drugie w związku z art. 391 § 1 k.p.c., art. 278 § 1 i 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 386 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., przez zaniechanie dopuszczenia z urzędu dowodu z opinii uzupełniającej, zwłaszcza że: a) żądanie ustnego wyjaśnienia opinii staje się obowiązkiem sądu m.in. gdy strona zgłasza zastrzeżenia do opinii pisemnej, co skarżąca uczyniła pismem z dnia 30 czerwca 2023 r., b) jeżeli strona zgłasza zastrzeżenia do pisemnej opinii biegłego i w związku z tym wnosi o jego wezwanie na rozprawę celem uzyskania ustnych wyjaśnień w zakresie zgłoszonych zastrzeżeń, nieuwzględnienie tego wniosku stanowi uchybienie procesowe uzasadniające zaskarżenie wyroku, gdyż może ono prowadzić do sprzeczności między zebrany materiał a stanem rzeczywistym, przez co wpłynąć na wynik sprawy, 2) art. 378 § 1, art. 379 pkt 5 i art. 386 § 2 k.p.c., przy uwzględnieniu art. 148¹ § 1 i § 3, art. 224 § 1 i art. 316 § 1 k.p.c., a także art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 6 ust. 1 KPCZ, przez: a) zaniechanie wzięcia z urzędu pod uwagę nieważności postępowania w związku z wydaniem w pierwszej instancji wyroku na posiedzeniu niejawnym, mimo że w tym czasie art. 15zsz¹ ustawy covidowej nie przewidywał takiej możliwości, zwłaszcza jeżeli uwzględnić, że skarżąca nie działała przy udziale profesjonalnego pełnomocnika i kwestionowała opinię biegłej onkolog, a obowiązkiem Sądu było uznanie tych zarzutów jako *implicite* wniosku o

przeprowadzenie rozprawy, wyznaczenie rozprawy i uzyskanie co najmniej opinii uzupełniającej; b) zaniechanie uchylenia wyroku Sądu Rejonowego, zniesienia postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do merytorycznego jej rozpoznania.

Instytucja skargi kasacyjnej ma charakter nadzwyczajnego środka zaskarżenia, czego wyrazem jest m.in. istotne ograniczenie dostępności tegoż środka pod względem dopuszczalnych jego podstaw. Pomimo pozostawienia w art. 398³ § 1 k.p.c. możliwości zaskarżenia orzeczenia z powodu naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie oraz z powodu naruszenia przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, zakres tych zarzutów w odniesieniu do wszystkich podmiotów uprawnionych do wniesienia skargi został ograniczony. Zgodnie bowiem z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Oznacza to jednoznaczne określenie funkcji Sądu Najwyższego, który jako sąd kasacyjny nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna (podobnie jak uprzednio kasacja) nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2008 r., III UK 6/08, LEX nr 469183). Zgodnie z takim modelem skargi kasacyjnej jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. wówczas, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich stanowi art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 3 i 4 k.p.c., tj. nieważność postępowania oraz na oczywistą zasadność skargi.

Jeżeli chodzi o nieważność postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.), którą skarżąca wiąże z pozbawieniem jej możliwości obrony swoich praw (art. 379 pkt 5 k.p.c.), co miało polegać na rozpatrzeniu sprawy przez Sąd Okręgowy na posiedzeniu niejawnym w dniu 7 kwietnia 2025 r. zamiast na rozprawie, to wskazać należy, że zgodnie z art. 374 k.p.c. sąd drugiej instancji może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, jeżeli przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest jednak niedopuszczalne, jeżeli strona w apelacji lub odpowiedzi na apelację złożyła wniosek o przeprowadzenie rozprawy, chyba że cofnięto pozew lub apelację albo zachodzi nieważność postępowania. Przepis ten dopuszcza możliwość rozpoznania sprawy w postępowaniu odwoławczym na posiedzeniu niejawnym, ale tylko wówczas, gdy przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Decyzja co do tego, czy sprawa nadaje się do rozpoznania na posiedzeniu niejawnym, należy do sądu odwoławczego. Niemniej jednak ustawodawca, nowelizując art. 374 k.p.c. z dniem 7 listopada 2019 r. na podstawie ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469), pozostawił stronie decyzję, czy jej sprawa zostanie rozpoznana przez sąd drugiej instancji na rozprawie, czy też nie. Wniosek strony co do rozpoznania sprawy na rozprawie jest dla sądu wiążący i nie podlega merytorycznej ocenie. Podkreślenia jednak wymaga, że wniosek o wyznaczenie rozprawy musi być kategoriyczny i wyrażony w sposób precyzyjny. Nie może być odczytywany w sposób rozszerzający, zwłaszcza gdy okoliczności konkretnego ciągu zdarzeń procesowych nie uwypuklają jakichkolwiek przesłanek do udziału strony w

rozprawie. Tym samym art. 374 zdanie drugie k.p.c. musi być wykładany ściśle, to znaczy, że uprawniony podmiot winien zamieścić w jednym z wymienionych w tym przepisie pism procesowych, że „wnosi o przeprowadzenie rozprawy” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2023 r., II USK 231/22, LEX nr 3568160). Skarżąca tymczasem takiego wniosku w postępowaniu tym nie złożyła.

Nie można także pominąć, że o nieważności postępowania nie świadczą uchybienia sądu z zakresu postępowania dowodowego, w szczególności polegające na pominięciu zgłaszanych wniosków dowodowych lub na przeprowadzeniu dowodów w sposób wadliwy (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2020 r., II CSK 228/20, LEX nr 3153495 i z dnia 20 września 2022 r., I USK 525/21, LEX nr 3486964). Zaniechanie powtórzenia dowodów czy uzupełnienia postępowania dowodowego przez sąd drugiej instancji nie jest okolicznością wskazującą na nieważność postępowania. Przyjmuje się, że strona zostaje pozbawiona możliwości działania w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c. tylko w sytuacji, gdy doszło do całkowitego pozbawienia jej możliwości obrony jej praw, a zatem w przypadku, gdy znalazła się w sytuacji uniemożliwiającej, a nie tylko utrudniającej lub ograniczającej popieranie przed sądem dochodzonych żądań (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 września 2025 r., I CSK 1165/25, LEX nr 3910746 czy z dnia 25 lipca 2013 r., II CZ 19/13, LEX nr 1343967).

Ponadto w orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, że przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie stanowi ewentualna nieważność postępowania przed sądem pierwszej instancji, a jedynie przed sądem drugiej instancji (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2009 r., II CSK 80/09, LEX nr 1214331). Nieważność postępowania przed sądem pierwszej instancji może jedynie wpływać na wynik sprawy.

Ustosunkowując się natomiast do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) należy stwierdzić, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego przesłanka ta wynika zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c., lecz o naruszenie

kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109; z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494; z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100, czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616). Przy czym przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja; w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 czy z dnia 17 maja 2018 r., IV CSK 599/17, LEX nr 2499804).

Skarżący musi więc wykazać, że następstwa wytkniętej w skardze wadliwości postępowania i orzekania były tego rodzaju (bądź skali), że kształtowały one lub współkształtowały ' treść kwestionowanego w sprawie orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 573/17, LEX nr 249707, czy wyroki: z dnia 17 marca 2006 r., I CSK 63/05, LEX nr 179971; z dnia 5 grudnia 2007 r., II PK 103/07, LEX nr 863973; z dnia 16 czerwca 2011 r., III UK 213/10, LEX nr 950436), a ponadto ma to być zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578). Oczywiście naruszenie prawa powinno być zatem rozumiane jako widoczna natychmiast, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z brzmieniem przepisów albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Skarżący jest w tym zakresie zobowiązany do sformułowania w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania odpowiednich wywodów potwierdzających tę okoliczność, a należy pamiętać, że o oczywistości naruszenia prawa możemy mówić jedynie, gdy w rozpoznawanej sprawie doszło do sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego: z dnia

4 kwietnia 2013 r., III SK 43/12, LEX nr 1331343; z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, LEX nr 1844092 oraz powołane tam orzecznictwo).

Utrwalony jest także pogląd, że skoro zgodnie z art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów i oceny dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, to i o oczywistej zasadności skargi nie można wnioskować na podstawie zakwestionowania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (zob, np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 września 2012 r., V CSK 529/11, LEX nr 1222170 i z dnia 13 lutego 2014 r., I UK 408/13, LEX nr 1646932). Stąd w razie powoływania się na przyczynę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. skarżący powinien wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia. Nie jest dopuszczalne przenoszenie argumentacji służącej wykazaniu przyczyny kasacyjnej do uzasadnienia podstaw kasacyjnych ani odwoływanie się do tego uzasadnienia, podstawy skargi bowiem są badane dopiero przy rozpoznawaniu skargi, po jej przyjęciu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2018 r., III CSK 337/17, LEX nr 2483656 czy z dnia 11 kwietnia 2018 r., II UK 277/17, LEX nr 2490632).

Wymienionych wyżej wymogów co do przesłanki oczywistego uzasadnienia skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) nie spełnia wniosek skarżącej, ponieważ nie zdołała ona wykazać, aby naruszenie wskazanych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przepisów postępowania (art. 378 § 1, art. 382, art. 381, art. 232, art. 278 § 1 i 2 art. 386 i art. 379 pkt 5 k.p.c. oraz art. 1481 § 1 i § 3, art. 224 § 1 i art. 316 § 1 k.p.c., a także art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 6 ust. 1 KPCZ) miało walor naruszenia kwalifikowanego, widocznego na pierwszy rzut oka. Podniesione w skardze zarzuty naruszenie prawa procesowego (art. 378 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c.) zmierzają w istocie do próby wykazania, że do śmierci męża skarżącej przyczyniła się także druga choroba zawodowa, stwierdzona decyzją organu rentowego z dnia 23 kwietnia 2021 r. W ten sposób skarżąca przedstawia własną alternatywną ocenę materiału dowodowego i odmienną ocenę ustaleń faktycznych sprawy, według której istnieje związek przyczynowy między zgonem jej męża a chorobą zawodową stwierdzoną decyzją z dnia 23 kwietnia 2021 r.

Twierdzenia skargi w tym zakresie stanowią wyłącznie polemikę z ustalonym i wiążącym w sprawie stanem faktycznym (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) i jest to de facto niedopuszczalna dyskusja z poczynionymi już i wiążącymi Sąd Najwyższy ustaleniami faktycznymi (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.) oraz przeprowadzana własna ocena sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2014 r., II UK 158/14, LEX nr 1768887 i powołane tam orzeczenia). Godzi się przy tym nadmienić, że Sąd Okręgowy odniósł się do zarzucanych Sądowi pierwszej instancji przez skarżącą naruszeń przepisów postępowania, w tym do zarzutów dotyczących nieuwzględnienia jej zastrzeżeń do opinii biegłej onkolog oraz odmowy sporządzenia opinii uzupełniającej na okoliczność wpływu drugiej choroby zawodowej na śmierć jej męża. Stwierdził w szczególności, że „zebrany w sprawie materiał dowodowy, w zakresie objętym przedmiotem zaskarżonej decyzji pozwalają na merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy, a zatem Sąd pierwszej instancji mógł pominąć wskazane w apelacji wnioski dowodowe”. Ponadto „opinia biegłej nie budziła wątpliwości, zarówno pod kątem treści, jak i zgodności z zasadami medycznej oceny skutków choroby zawodowej. Nie było zatem podstaw do odmówienia jej waloru wiarygodności, a tym samym - do przeprowadzenia dodatkowej ekspertyzy”. Słusznie też zauważył Sąd Okręgowy, że sąd nie ma obowiązku powtarzania dowodu z opinii biegłego tak długo, aż strona będzie usatysfakcjonowana jej treścią. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, nie można przyjąć, że sąd zobowiązany jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych w każdym przypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony zob. (zob. wyroki: z dnia 15 lutego 1974 r., II CR 817/73, LEX nr 7404; z dnia 18 lutego 1974 r., II CR 5/74, LEX nr 7407; z dnia 15 listopada 2001 r., II UKN 604/00, PPIPS 2003 nr 9, poz. 67). Potrzeba powołania innego biegłego powinna zatem wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1974 r., I CR 562/74, LEX nr 7607). Przy czym potrzebą taką nie może być przeświadczenie strony, że dalsze opinie pozwolą na udowodnienie korzystnej dla niej tezy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2001 r., II UKN 446/00, OS NP 2003 nr 7, poz. 182 czy z dnia 29 listopada 2016 r., II PK 242/15, LEX nr 2202494).

W konsekwencji zgodne z prawem było dokonanie przez Sąd drugiej instancji oceny związku przyczynowego między zgonem a chorobą zawodową w oparciu o wiadomości specjalne zawarte w opinii biegłej i uznanie, że Wobec stwierdzenia przez biegłą braku związku przyczynowego między śmiercią męża skarżącej a jego drugą chorobą zawodową - zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Skarżąca nie wykazała przy tym, aby pozostałe powołane przez nią w zakresie omawianej przesłanki (z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) przepisy postępowania miały charakter naruszenia kwalifikowanego, które spowodowałoby wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Ponadto kluczowe w tej sprawie jest to, co dostrzegły Sądy obu instancji, że organ rentowy przyznał już skarżącej jednorazowe odszkodowanie z uwagi na zgon jej męża wskutek choroby zawodowej decyzją z dnia 29 listopada 2022 r. (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 1979 r., III PZP 2/79, OSNC 1979 nr 10, poz. 191).

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[a.ł]